

তাৰিখ... 04.NOV.2015....
পঠা... ৫... কলাম... ৭.....

দৈনিক
ইত্তেফাক

মেলা
চি

letters.ittefaq@gmail.com

প্ৰশ়ঙ্গাসে
অভিভাবকৱাট
অনেকাংশে দায়ী

মো. আসাদুজ্জামান গালিব

কিছুদিন আগে এক গণিত উৎসবেৰে আয়োজন কৰেছিলাম। সেখানে একজন অভিভাবকেৰ সঙ্গে দেখা, যিনি কি না আমাৰ 'কলেজ-শিক্ষাও' হিলেন। গণিত উৎসবে তাৰ দৃঢ়ন দেয়েও পৰীক্ষা দিছে। কথাৰাতী-খোজ নেওয়াৰ সুবাদে অনেক কথাই জানা হলো। তাৰ বড় মেয়ে এৰাৰ মেডিকেল ভৰ্তি পৰীক্ষাৰ মহাযুদ্ধ অংশগ্ৰহণ কৰে কৃতকাৰ্য হয়েছেন বলেও জানতে পাৰি। গণিত প্ৰতিযোগিতাৰ এক পৰ্যায়ে মামেৰ সঙ্গে আৰৰ দেখা। একটু দূৰে ডেকে বসলেন—আসাদ, তুম কি প্ৰশ়ঙ্গলো সমাধান কৰতে পাৰবে? যদি পাৰ, তাহলে সমাধান কৰে আমাৰ মেয়েৰ নাম লিখে জমা দিয়ো (আয়োজক হওয়াৰ সুবাদে)। অসমতিসূচক উত্তৰ পেয়ে মনে হয় একটু মন খাৰাপই কৰলেন। মাথায় তো আকাশ ভেঙ্গে পঢ়াৰ উপকৰ্ত্তব্য! ভাৰতীয়—সামাজি উপজেলা পৰ্যায়েৰ প্ৰতিযোগিতা, তাই এমন অবশ্য! এৱপৰ অভিন্ন এক অভিজ্ঞতা হলো, জাহাঙ্গীৱনগৱ বিখ্বিদ্যালয়ে আমাৰ এক আৰুয়া তাৰ মেয়েকে নিয়ে আসেন। উদ্দেশ্য—ভৰ্তি পৰীক্ষায় অংশগ্ৰহণ কৰাৰে তাৰ মেয়ে। কথা বলাৰ এক ফাঁকে বললেন—মন হয় তোমাদেৱ এখানে প্ৰশ়ঙ্গাস হতে পাৰে। তুমি কি ম্যানেজ কৰতে পাৰবে? উত্তৰ না-সূচক হলো এভাবে যে, এখানে এটি সত্ত্ব নয়। এমন উত্তৰে নাখোশ হওয়াৰই কথা। যা হোক, পৰদিন রেজাল্টেৰ পোঁজ সিলে কেন দিলো মহাভাৰত হওয়াৰ মতো অবশ্য। তাৰ অভিযোগ—প্ৰশ়ঙ্গাস হয়েছে বলে তাৰ মেয়ে জাবিতে চাপ পায়নি। অনেকে নাকি কাস হওয়া প্ৰশ়্নেৰ ৮০টি প্ৰশ়্নেই উত্তৰ দিয়াছে। উদ্দেশ্য, বিখ্বিদ্যালয়েৰ একজন কৰ্মৱত সাংবাদিক হওয়াৰ পৰও প্ৰশ়ঙ্গাসেৰ ঘটনা জানতে পাৰিনি।

দুটি ঘটনাতেই দেখা গেল—অভিভাবকদেৱই যত চিঠা। অথচ পৰীক্ষাধীনৰ তেমন কোনো মাথাবাথাই নেই। অভিভাবকৱা ভাৰহেন না তাৰা নিজেৰ পায়ে নিজে কৃত্তাল মাৰহেন। প্ৰাথমিক সমাপনী পৰীক্ষাতেও প্ৰশ়ঙ্গাসেৰ মতো ন্যোৱাজনক ঘটনা ঘটছে। পৰীক্ষাৰ আগেৰ রাতে প্ৰধানশিক্ষকেৰ বাসায় সমাপনী পৰীক্ষাধীনৰ পড়ানো হয় বলে অভিযোগ রাখেছে। এখানেও অভিভাবকৱা নিৰ্বিকাৰ। অথবা তাৰা ভাৰহেন না যে, তাৰা নিজেদেৱ সত্ত্বানদেৱ 'চৰি কৰা' শেখাহেন। ভবিষ্যতে সেই সত্ত্বানৰা বাবা-মায়েৰ সম্পদ কিহোৱা রাষ্ট্ৰীয় সম্পদ চৰি কৰাতেও হিথা কৰবে না। গণমাধ্যমেৰ কল্যাণে জানা যায়, প্ৰতি সেট প্ৰশ্ন নাকি ১০ থকে ১৫ লাখ টাকায় পৰ্যন্ত বিক্ৰি হয়েছে। এত টাকা একজন পৰীক্ষাধীনৰ জন্য কখনোই পৰিশোধ কৰা সত্ত্ব নয়। একদিনে যদি অভিভাবকৱা সচেতন হতেন, তবে প্ৰশ়ঙ্গাসকাৰীদেৱ মতো সমাজেৰ জন্য ব্যক্তিৰা হতাপ হতে এবং সমাজকে কল্যাণমূলক কৰাৰ নিয়মিত আমৱা আৱে একধাৰণ অগ্ৰসৰ হতে পাৰতাম।

জাহাঙ্গীৱনগৱ বিখ্বিদ্যালয়।